

KUTSESTANDARD

Loomaarsti abiline, tase 4

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Loomaarsti abiline, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Loomaarsti abilise tööülesandeks on loomaarsti abistamine erinevate manipulatsioonide tegemisel. Ta suhtleb klientidega ja tagab loomaarsti praktilise töö sujuvuse, osaledes tulemuslikult meeskonnatöös. Tema peamisteks tööülesanneteks on loomadele diagnostiliste protseduuride tegemine, loomade hooldamine ja raviprotseduuride läbiviimine loomaarsti järelevalve all.

Loomaarsti abiline töötab iseseisvalt olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, aga mis võivad ka muutuda. Ta korraldab oma tegevust ja kohandab seda vastavalt olukorrale ning vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Loomaarsti abilise töökohaks võib olla nii loomakliinik kui ka erinevad loomakasvatushooned ja –rajatised. Töö eeldab töötamist ka välitingimustes. Vajadusel töötab loomaarsti abiline ka öösi, puhkepäevadel ja riigipühadel. Peamisteks ohtudeks loomaarsti abilise töös on töötraumad ja erinevate bioloogiliste (bakterid, viirused, seened jne), keemiliste (ravimid, desinfektsioonivahendid) ning füüsiliste (loomade poolt tekitatavad traumad) ja füüsikaliste (radiatsioon) faktorite poolt tekitatud tervisekahjustused.

Loomaarsti abilise töö võib olla vaimselt ja emotsionaalselt pingeline.

A.4 Töövahendid

Loomaarsti abilise peamisteks töövahenditeks on kutsespetsiifilised IT-lahendused, diagnostika- ja sterilisatsiooniseadmed, diagnostikavahendid ja muud abivahendid, patsiendile lühiajalist valu tekitavad nahka läbistavad vahendid (veenikanüül, süstlanõel), looma fikseerimisvahendid (suukorv, köis, rihmad jne), jne.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Loomaarsti abilise tööd toetavateks isikuomadusteks on pingetaluvus, emotsionaalne stabiilsus, suhtlemisoskus, empaatia- ja õppimisvõime ning kiire reageerimisvõime.

Töö eeldab inimeselt usaldusväärsust, vastutustunnet, viisakust, diskreetsust ja lojaalsust.

Töötaja peab olema füüsiliselt vastupidav, täpsete ja koordineeritud liigutustega.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Kutsestandardile vastav kutseõpe ja/või täienduskoolitus. Soovitav haridustase on põhiharidus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Loomaarsti abiline, loomaarsti assistent, veterinaartehnik, velsker

A.8 Reguleerimisalad kutsealal tegutsemiseks

Loomaarsti abiline arvestab oma igapäevatöös järgmisi õigusakte ning nende alusel kehtestatud määrusi:

- 1) Loomakaitseseadus
- 2) Looduskaitseseadus
- 3) Loomatauditõrjeseadus
- 4) Veterinaarkorralduse seadus
- 5) Jäätmeseadus
- 6) Hea Veterinaarne Tava

B-osa KOMPETENTSUUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel on nõutav kõikide kompetentside (2.1 –2.11) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Töötamine praksise registratuuris	EKR tase 5
Tegevusnäitajad 1) Registraator-administraatori töö a. Planeerib visiidi ajad vastavalt praksise tavadele ja reeglitele ning loomaomaniku kaebusele b. Kannab info patsiendikaardile vastavalt loomaomaniku ütlustele ja esitatud dokumentatsioonile; vajadusel avab uue patsiendikaardi või uuendab ja korrastab olemasolevat kaarti c. Kontrollib looma olemasolu vastavalt registrist ja identifitseerib looma d. Võtab esmase anamneesi ja edastab loomaarstile vastavalt praksise tavadele ja reeglitele e. Selgitab kliendile praksise tavasid ja reegleid lähtudes HVT-st (Hea Veterinaarne Tava), vajadusel osutab elementaarset kiireloomulist esmaabi f. Nõustab klienti looma elementaarse fikseerimise küsimustes, arvestades tööohutusnõudeid g. Vastavalt arsti korraldusele võtab vastu ja annab omanikule üle statsionaari määratud patsiendi h. Jagab infot looma omanikule statsionaaris oleva patsiendi kohta, arvestades praksise tavasid ja reegleid i. Nõustab kliente patsientide koduse hooldamise küsimustes vastavalt arsti ettekirjutusele j. Korraldab praksise kirjavahetust vastavalt praksise asjaajamiskorrale k. Kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest praksises. Minimaliseerib nakkusohu, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid. l. Tagab töökeskkonnaohutuse vastavalt praksise tavadele ja reeglitele m. Nõustab klienti loomade pidamise, söötmise, käitumise, koolituse ja tervise küsimustes vastavalt kehtivale seadusandlusele, heale tavale ja pädevusele 2) Müügitöö a. Tellib ja müüb kaupa ning käsimüügiravimeid, arveldab klientidega, arvestades praksise tavasid ja reegleid b. Jagab kliendile teavet müügil olevate kaupade ja käsimüügiravimite kohta lähtuvalt kauba tootja poolt väljastatud informatsioonist c. Jälgib laoseisu ja kaupade ning käsimüügiravimite aegumistähtaegu, säilitamise tingimusi ja käitlemisnõudeid juhindudes tootja poolt etteantud nõuetest	
Teadmised 1) Haigused ja diagnostika, sh infektsioonhaigused ja nende profülaktika 2) Kirurgia põhialused 3) Esmaabi andmine loomadele 4) Seadusega ettenähtud identifitseerimisvõimalused 5) Loomade dokumendid (tõutunnistus, rahvusvaheline lemmiklooma pass, vaktsineerimistunnistus, ostu-müügi leping jm Eestis kehtivad loomi puudutavad lepingud) 6) Hea Veterinaarne Tava (HVT) 7) Töökeskkonna ohutusenõuded 8) Fikseerimismeetodid 9) Andmekaitse 10) Praksises kasutatavad arvutiprogrammid 11) Puhastus- ja desinfektsioonivahendid ning -meetodid 12) Loomade söötmise, käitumise ja pidamise alused 13) Farmakoloogia alused	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik test või intervjuu või kombineeritud meetod	

B.2.2 Töötamine vastuvõtus	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest praktilise vastuvõturuumis; minimaliseerib nakkusohu, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid 2) Kahjutustab praktilise töö käigus tekkiva prügi ja jäätmed lähtuvalt kehtivatest õigusaktidest 3) Jälgib praktilise varustuse ja sisseseade korrasolekut, vajadusel korraldab hoolduse või remondi 4) Abistab loomaarsti meditsiiniliste protseduuride juures 5) Fikseerib patsiendi, silmas pidades tööohutusnõudeid, loomakaitset ja looma liigilist iseärasust 6) Tagab töökeskkonnaohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele	
Teadmised 1) Praktilise varustus ja selle kasutamise põhialused 2) Tööohutusnõuded 3) Jäätmekäitlusalaõigused õigusnormatiivid 4) Eri loomaliikide fikseerimisviisid 5) Loomakaitseseadus 6) Abilisele lubatud veterinaarsed protseduurid	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik test või intervjuu või kombineeritud meetod	
B.2.3 Diagnostiliste protseduuride teostamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Abistab loomaarsti analüüsimaterjali kogumisel või kogub, märgistab ja säilitab ise analüüsimaterjali vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste 2) Korraldab analüüsimaterjali edasisaatmise vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste 3) Teeb röntgenülevõtteid, arvestades diagnostilist eesmärki 4) Säilitab röntgenülevõtteid vastavalt praktilise sisekorrale 5) Abistab loomaarsti diagnostiliste protseduuride tegemise juures vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste 6) Jälgib diagnostikavahendite, sisseseade ja aparatuuri korrasolekut, juhindudes tootja poolt etteantud nõuetest 7) Jälgib praktilises diagnostiliste protseduuride teostamiseks vajaminevate materjalide laoseisu, korraldab materjalide tellimise 8) Tagab töökeskkonna ohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele	
Teadmised 1) Laboratoorse diagnostika alused 2) Röntgendiagnostika ja radioloogia alused 3) Tööohutusnõuded 4) Kliinilise diagnostika alused 7) Praktilise varustus ja selle kasutamise põhialused 5) Nõuded postisaadetistele	
Hindamismeetod: praktiline töö	
B.2.4 Loomade hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Leiab, valmistab ette ja varustab patsiendile sobiva ruumi, arvestades looma liiki, tervislikku seisundit ja isolaatori nõudeid 2) Jälgib patsientide üldist heaolu ja seisundit ning informeerib regulaarselt arsti patsiendi seisundist 3) Täidab patsiendikaarte ja ravilehti vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste 4) Toidab, joodab ja jalutab patsiente vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste 5) Puhastab, peseb ja pügab looma vastavalt vajadusele ning arvestades looma liigi ja tõu eripära 6) Viib läbi üldhooldusprotseduure: lõikab küüniseid, hooldab sõrgu ja kapju, puhastab kõrvu jne 7) Hoolitseb puhtuse ja heakorra eest vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele ning vähendades nakkusohu 8) Kahjutustab prügi ja jäätmed vastavalt seadusandlusele 9) Peseb ja desinfitseerib korduvkasutatavad asemematerjalid, järgides infektsioonhaiguste ja nende profülaktika nõudeid 10) Tagab töökeskkonnaohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele	

11) Jälgib statsionaaris ja muudes hooldusruumides oleva sisseseade ja varustuse töökorras olekut, vajadusel korraldab selle hoolduse või remondi	
Teadmised 1) Loomakaitseseadus 2) Loomatauditõrje seadus 3) Infektsioonhaigused ja nende profülaktika 4) Looma tõud ja liigid 5) Jäätmekäitlusala seadusandlus 6) Loomade söötmise, käitumise ja pidamise alused 7) Puhastus- ja desinfektsioonivahendid ning -meetodid	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik test või intervjuu või kombineeritud meetod	
B.2.5 Raviprotseduuride teostamine loomaarsti järelvalve all	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Manustab määratud ravimeid 2) Puhastab, seob ja hooldab haavu 3) Sooritab määratud ravi ja füsioteraapia protseduure (sh hambakivi eemaldamine ja suu korrashoid, klistiir, kõrvade ja nina loputus jne) vastavalt loomaarsti poolt antud juhiste või abistab loomaarsti nende tegemisel, osutab abi poegimisel 4) Hoolitseb puhtuse ja heakorra eest vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele ning vähendades nakkusohtu 5) Tagab töökeskkonna ohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele 6) Kahjutustab prügi ja jäätmed vastavalt seadusandlusele	
Teadmised 1) Ravimite manustamise viisid 2) Infektsioonhaigused ja nende profülaktika 3) Teraapia alused 4) Haavaravi alused, sidumistehnikad 5) Looma tõud ja liigid 6) Tiinuse ja poegimise alused 7) Aseptika ja antiseptika vahendid 8) Füsioteraapia protseduurid	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik test või intervjuu või kombineeritud meetod	
B.2.6 Kirurgiliste operatsioonide ettevalmistus ja loomaarsti abistamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Puhastab ja desinfitseerib operatsiooniruumi 2) Peseb, desinfitseerib ja komplekteerib kirurgilised instrumendid 3) Kontrollib töövahendite ja aparatuuride (autoklaav, kuumkapp, inhalatsiooniaparaat jne) töökorras olekut, vajadusel korraldab seadme hoolduse või remondi 4) Jälgib materjalide, vahendite ja instrumentide laoseisu 5) Valmistab patsiendi operatsiooniks ette: a. Fikseerib patsiendi vastavalt operatsiooni iseloomule b. Valmistab ette operatsioonivälja: pügab, puhastab ja desinfitseerib c. Tagab patsiendi heaolu (polsterdused, kehatemperatuuri hoidmine jne) 6) Abistab loomaarsti protseduuride tegemisel 7) Korrastab operatsioonijärgselt patsiendi (puhastab, seob, plaasterdab, paigaldab haavakaitsevahendid jne) 8) Jälgib patsientide operatsioonijärgset seisundit ning informeerib regulaarselt arsti 9) Hoolitseb puhtuse ja heakorra eest vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele ning vähendades nakkusohtu 10) Tagab töökeskkonna ohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele 11) Kahjutustab prügi ja jäätmed vastavalt seadusandlusele	
Teadmised 1) Aseptika ja antiseptika vahendid 2) Kirurgia põhialused (kirurgilised instrumendid, haavade liigid, õmblusmaterjalid jne)	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik test või intervjuu või kombineeritud meetod	

B.2.7 Üldanesteesia jälgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Jälgib narkoosis patsiendi seisundit ja teeb vajalikke märkmeid (kehatemperatuur, hingamine, pulsi sagedus, ravimite manustamise kellaajad, silma refleksid jne.) 2) Manustab ravimeid loomaarsti korraldusel ja järelvalve all 3) Teeb vajadusel südamemassaaži ja kunstlikku hingamist vastavalt patsiendi liigile ja suurusele 4) Paigutab patsiendi talle sobivasse ärkamisruumi, boksi või puuri 5) Jälgib patsienti ärkamisperioodil ja vajadusel informeerib arsti	
Teadmised 1) Anesteesia ja analgeesia alused 2) Looma esmaabi	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik test või intervjuu või kombineeritud meetod	
B.2.8 Ravimite üleandmine looma omanikele	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Müüb käsikäsi ravimeid, arvestades praktilise tavadid ja reegleid 2) Nõustab loomaomanikke ravimite koduse manustamise ja säilitamise osas 3) Väljastab loomaarsti poolt ravikuuriks määratud retseptiravimeid	
Teadmised 1) Farmakoloogia 2) Ravimite käitlemist puudutav seadusandlus	
Hindamismeetodid: kirjalik ülesanne või intervjuu või kombineeritud meetod	
B.2.9 Laboriuuringute läbiviimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Diagnostilisi vahendeid ja aparatuuri kasutades teeb hematoloogilisi, vere biokeemilisi, uriini- ja rooja-, parasitoloogilisi, bakterioloogilisi, tsütoloogilisi ning virooloogilisi uuringuid 2) Kontrollib laboriseadmete töökorras olekut 3) Jälgib tarvikute ja materjalide laoseisu, vajadusel korraldab nende hankimise 4) Dokumenteerib ja säilitab uuringu tulemused ning edastab arstile 5) Hoolitseb puhtuse ja heakorra eest vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele ning vähendades nakkusohtu 6) Tagab töökeskkonna ohutuse vastavalt praktilise tavadele ja reeglitele 7) Kahjutustab prügi ja jäätmel vastavalt seadusandlusele	
Teadmised 1) Üldteadmised laboriuuringutest	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik ülesanne või intervjuu või kombineeritud meetod	
B.2.10 Produktiivloomade märgistamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1) Vajadusel märgistab veised, lambad, kitsed, sead vastavalt kehtivale seadusandlusele	
Teadmised 1) Põllumajandusloomade identifitseerimise seadusandlus	
Hindamismeetodid: praktiline töö või kirjalik ülesanne või intervjuu või kombineeritud meetod	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.11 Loomaarsti abiline, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1) Loomaarsti abiline loob head suhted klientide ja kolleegidega ning hoiab positiivset meeleolu. Tema suhtlemisstiil on orienteeritud kliendi vajaduste ja rahulolu saavutamisele ja ta on võimeline edukalt läbima inimestega kõikidelt tasanditelt, kohandades oma suhtlemisstiili vastavalt olukorrale ja inimestele. Loomaarsti abiline näitab üles	

lugupidamist erinevuste suhtes (kultuurilised ja religioossed, erivajadused, etnilised, seksuaalne orientatsioon jne). Ta väljendab ennast selgelt, sisutihedalt ja korrektselt nii kõnes kui kirjas. 2) Loomaarsti abiline kuulab teisi, konsulteerib teistega ja algatab ka ise suhtlemist. Ta kohandub meeskonnaga, näidates üles huvi ja toetust oma kolleegide suhtes, nendest arusaamist ja hoolivust. Loomaarsti abiline analüüsib oma tundeid ja mõtteid. 3) Loomaarsti abiline on võimeline taluma erinevaid olukordi ja situatsioone, suhtuma mõistvalt kriitikasse ja suutma sellest õppida. Ta on suuteline töötama tulemuslikult ja kontrollima oma emotsioone ka pingelises keskkonnas. 4) Loomaarsti abiline jälgib ja hoiab oma töös kvaliteeti. 5) Ta tegutseb süsteemselt, metoodiliselt ja korrapäraselt ning järgib asjakohaselt instruktsioone. On algatusvõimeline. 6) Ta tunnustab uusi ideid ja arengusuundi ning kohaneb muutuvate oludega. Ta on võimeline õppima ja omandama uusi tööülesandeid, meetodeid ja tehnikaid. Loomaarsti abiline on korrastatud mõtlemisega – ta saab uuest informatsioonist aru ja on võimeline professionaalselt arenema. 7) Töötades järgib ta loomade liigimasesest käitumisest tulenevaid erinevusi ja loomade heaolu. Ta kohtleb loomi vastutustundlikult ja heatahtlikult.	
Baasteadmised 1) Hea Veterinaarne Tava (HVT) 2) Arvuti kasutamine 3) Eesti keel tasemel B2 ja soovitavalt vähemalt üks võõrkeel 4) Esmaabi inimestele	
Hindamismeetodid: praktiline töö või intervjuu või kombineeritud meetod	

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-29122010-01/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Piret Koor, Tiina Toometi Kliinik Priit Koppel, Eesti Loomaarstide Ühing Külli Marrandi, Järvamaa Kutsehariduskeskus Janne Orro, Eesti Väikeloomaarstide Selts Ago Pärtel, Veterinaar- ja toiduamet Aita Sauemägi, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus Toomas Tiirats, Eesti Maaülikool Tiina Toomet, Tiina Toometi Kliinik
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	8
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.12.2010
6. Kutsestandard kehtib kuni	03.03.2011
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3240 Veterinaartehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Veterinary Technician, Veterinary Nurse, Veterinary Assistant, level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Töösad ja tööülesanded	